

LODIVOD DUNAJSKÝ

Jules Verne

LODIVOD
DUNAJSKÝ

PODIVUHODNÁ PUTOVÁNÍ
SVAZEK 59

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad: J. V. Sterzinger

Ilustrace: George Roux

Obálka © Jiří Miňovský – ARBE, 2022

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2024

ISBN 978-80-277-4608-8 (pdf)

Jules Verne

LODIVOD DUNAJSKÝ

Obsah

I. kapitola	Rybářské závody v Sigmaringen	5
II. kapitola	U pramenů Dunaje	18
III. kapitola	Pasažér Ilii Brusche	33
IV. kapitola	Sergij Ladko	49
V. kapitola	Károly Dragoch	62
VI. kapitola	Modré oči	74
VII. kapitola	Lovci a zvěř	87
VIII. kapitola	Podobizna ženy	99
IX. kapitola	Dva neúspěchy Károlyho Dragocha	116
X. kapitola	Zajatec	135
XI. kapitola	V moci nepřítele	147
XII. kapitola	Jménem zákona!	173
XIII. kapitola	Vyšetřování	182
XIV. kapitola	Mezi nebem a zemí	201
XV. kapitola	U cíle	217
XVI. kapitola	Prázdný dům	228
XVII. kapitola	Únos lodivoda	241
XVIII. kapitola	Lodivod dunajský	251
XIX. kapitola	Šťastná rodina	264

I. KAPITOLA

Rybářské závody v Sigmaringen

Bylo to v sobotu dne 5. srpna 1876, kdy v hostinci nazvaném Dostaveníčko rybářů byla shromážděna četná a hlučná společnost. Zpěv, křik, cinkání sklenic a potlesk se mísily v ohlušující lomoz, z něhož zaznívaly v pravidelných intervalech výkřiky: hoch!, jimiž Němci měli ve zvyku dávat najevo nejvyšší stupeň radosti.

Okna hostince vedla přímo k Dunaji na konci půvabného městečka Sigmaringen, hlavního města pruské hohenzollernské enklávy, ležícího téměř u pramenů tohoto veletoku střední Evropy.

Zůstáváje věrni nápisu na štítě, skvícímu se v krásných gotických písmenech nad vchodem do hostince, shromáždili se tam členové Dunajské jednoty, mezinárodní společnosti rybářů, patřící k různým pobřežním národnostem. Neexistuje veselá schůze bez náležitého občerstvení. Proto se pilo dobré mnichovské pivo z plných džbánek a dobré uherské víno z plných sklenic. Také se kouřilo a veliká místnost byla zahalena dýmem, který neustále chrlily dlouhé dýmky. Jestliže se však členové jednoty neviděli, aspoň se slyšeli, pokud mezi nimi nebyli nedoslýchaví.

Jestliže byli lidmi nejtěššími a nejkřidnějšími při vykonávání svého povolání, byli rybáři chytající na udici největšími hřmotily, jakmile odložili své náčiní. Při vyprávění svých hrdinských činů nezůstávali vůbec pozadu za myslivci, a to již něco znamenalo.

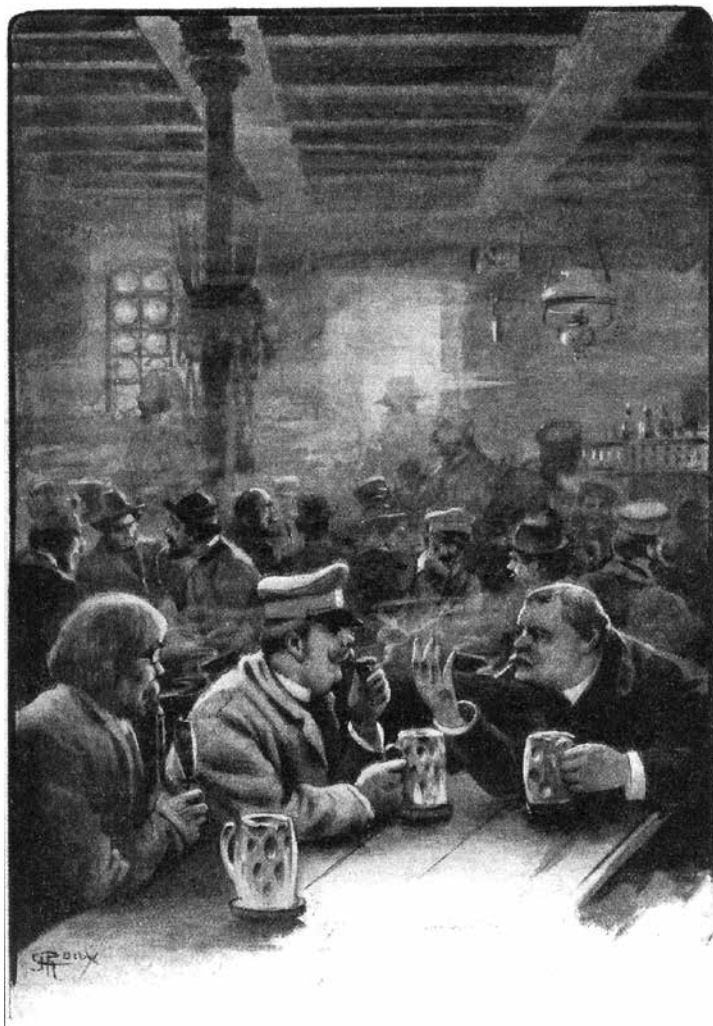
Byli právě po vydatné snídani, k níž se shromáždilo kolem stolů hostince asi sto hostů, rytířů udice, splávku a háčku.

Námahou při ranních závodech jim asi pořádně vyprahla hrdla, soudě podle množství lahví rozestavených po stole mezi zbytky jídel. Nyní došlo na nejrůznější likéry, které si objednávali po kávě.

Byly právě tři hodiny odpoledne, když hosté vstávali od stolů s již hodně brunátnými tvářemi. Abychom řekli pravdu, někteří z nich se potáceli a byli odkázáni na oporu sousedů. Ale většina z nich stála na nohou pevně, což bylo důkazem, že to byli statní stolovníci, zvyklí na dlouhé pitky, které se opakovaly několikrát do roka, pokaždé, když se konaly rybářské závody Dunajské jednoty.

Tyto závody, časté a hlučně oslavované, byly proslulé po celém toku veliké řeky, žluté, a nikoliv modré, jak se zpívá ve známém Straussově valčíku. Závodníci přicházeli z Bádenského vévodství, z Württemberska, z Bavorska, z Rakouska, z Uher, z Rumunska, ze Srbska, dokonce i z tureckých provincií Bulharska a Besarábie.

Jednota existovala již pět let. Spravována předsedou, Uhrem Mikleskem, utěšeně vzkvétala. Ze stále vzrůstajících prostředků bylo pro ni možné věnovat značné ceny na konání závodů, a její prapor se skvěl slavnými medailemi, které získala v tuhých zápasech nad jednotami, které s ní soupeřily. Její správný výbor, jenž se skvěle vyznal v zákonodárství týkajícím se říčního rybolovu, účinně podporoval příslušníky jednoty i proti státu i proti soukromníkům a hájil jejich práva a výsady s takovou

Zpěv křik, cinkání sklenic a potlesk se mísily v ohlušující lomoz, z něhož zaznívaly v pravidelných intervalech výkřiky: hoch!, jimiž Němci měli ve zvyku dávat najevo nejvyšší stupeň radosti.

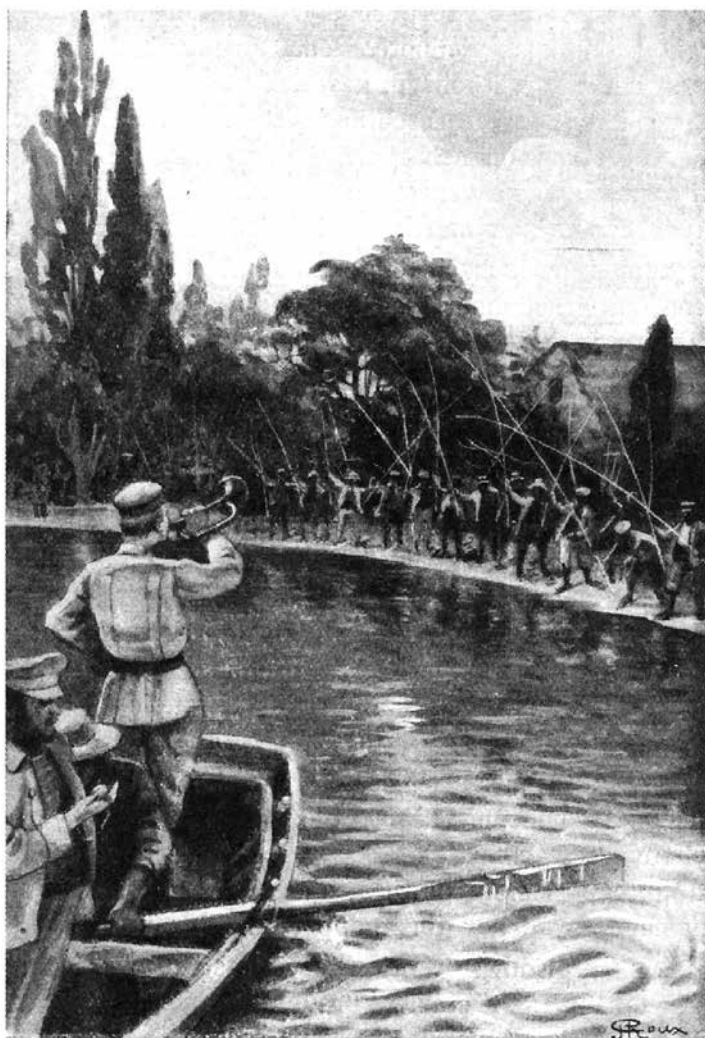
houževnatostí, a lze říci s takovou stavovskou zarytostí, která byla vlastní dvounožci, jenž si svými rybářskými instinkty plně zaslouhoval, aby byl zařazen do zvláštní kategorie lidstva.

Závody, které se toho dne konaly, byly v tom roce druhé. Již v pět hodin ráno vyšli závodníci z města a spěchali na levý břeh Dunaje, po proudu řeky, kousek od Sigmaringen. Měli na sobě stejnokroj jednoty: krátkou blůzu, která jim nijak nepřekážela ve volných pohybech, kalhoty zastrčené v botách s pevnou podrážkou a bílou čepici s širokým stínítkem. Měli také ovšem s sebou úplnou sbírku různého náčiní, uvedeného v Rybářské rukověti: hole, žerdi, saky, udice zabalené v obalu z daňčí kůže, splávky, olovnice ke zkoumání hloubky, kuličky různých tvarů, umělé chomouty, provázek a stoličky. Lov měl být volný, a to tak, že jakékoliv ryby byly platným úlovkem a že si každý z rybářů mohl na svém místě navnadit, jak uznal za vhodné.

Přesně v šest hodin bylo všech devadesát sedm závodníků na místě, v ruce drželi udice, skloněné dolů, a chystali se vrhnout háček do vody. Na znamení dané zatroubením se rázem pozdvihlo sedmadesát udic nad proudem.

K závodům bylo vypsáno několik cen, z nichž dvě první, každá po stu zlatých, měly připadnout jedna rybáři, který by nalovil největší počet ryb, a druhá tomu, jenž by ulovil nejtěžší kus.

Po celou dobu lovu se nepřihodilo nic zvláštního až do druhého zatroubení, jímž byly závody v jedenáct hodin ukončeny. Co každý ze závodníků ulovil, bylo předloženo porotě, skládající se z předsedy Mikleska a ze čtyř členů Dunajské jednoty. Nikdo ani v nejmenším nepochyboval, že by tyto vážené a vynikající osobnosti nepronesly svůj soud zcela nestranně, aby mohly vzniknout nějaké námitky, ačkoliv v tom zvláštním světě rybářů chytajících na udici nebyla horkokrevná hlava vzácností. Přesto však bylo zapotřebí ozbrojit se trpělivostí, než měl být

...se rázem pozdvihlo sedmadvadesát udic nad proudem.

vyhlášen výsledek tohoto svědomitého zkoumání, protože mělo zůstat tajemstvím, kdo dostane tu či onu cenu, za množství či váhu, až do chvíle rozdělování odměn, které mělo být vykonáno po této hostině, k níž se sešli všichni závodníci jako k bratrským hodům lásky.

Tato chvíle nadešla. Rybáři, nemluvě o zvědavcích, kteří přišli ze Sigmaringen, čekali, sedíce pohodlně před pódiem, na němž stáli předseda s ostatními členy poroty.

Byla tam sedadla, lavice a stoličky, stály tam také stoly, a na nich mázy piva, lahvičky s různými likéry a sklenice i skleničky.

Když se každý posadil na své místo, nepřestáváje kouřit z dýmky, předseda vstal.

„Poslouchejte! Poslouchejte!“ ozývalo se ze všech stran.

Pan Miklesko nejdříve vyprázdnil sklenici pěnivého moku, jehož pěna uvázla na koncích jeho kníru.

„Milí přátelé,“ promluvil němčinou, jazykem, jemuž rozuměli úplně všichni členové Dunajské jednoty přes veškerou různost národností, k nimž příslušeli, „nečekejte ode mne řeči řečnický urovanané, s úvodem, rozvinutím a závěrem. Nikoliv, nejsme zde proto, abychom se rozehřívali oficiálními řečmi, chci, abychom si promluvili jen o našich dobrých zájmech, jako dobří přátelé, dokonce bych řekl jako bratři, ačkoliv se vám zdá tento název oprávněný vzhledem k mezinárodnímu shromáždění.“

Ty dvě věty, poněkud dlouhé, jako bývají zpravidla všechny, které se vůbec předesílají na začátku řeči, i když se řečník nemíní pouštět do rozvláchného hovoru, byly přijaty svorným potleskem všech, provázeným voláním: Výborně! Výborně! promísleným četnými hoch!, dokonce i škytáním. Potom, když předseda pozdvihl sklenici, připili mu všichni na zdraví.

Pan Miklesko mluvil dál a kladl ve svých vývodech rybáře na první místo lidského pokolení. Vyjmenoval všechny vlastnosti a ctnosti, jimiž ho obdařila šlechetná příroda. Pověděl, jaké je mu zapotřebí trpělivosti, jakého důmyslu, jaké chladnokrevnosti a bystrosti ducha, aby vynikl v tomto umění, neboť prý to není ani tak řemeslo, jako umění, které postavil vysoko nad hrdinská dobrodružství lovecká, jimiž se neprávem honosí myslivci.

„Je možné přirovnat lov k rybolovu?“ zvolal.

„Nikoliv! Nikoliv!“ zněla jednomyslná odpověď celého shromáždění.

„Jaká je to zásluha, zastřelí-li někdo koroptev nebo zajíce, když je vidí nablízku a když mu je pes – máme my psy? – vyslídí? Každý kus zvěře je vidět již z dálky, lze na něj pohodlně zamířit, a pak se na něj vychrlí spousta broků, z nichž většina přichází úplně nazmar!... Oproti tomu rybu nelze sledovat očima... Je ukrytá pod vodou... Co je zde zapotřebí obratnosti, co dobrých nástrah a duševní bystrosti, aby ji člověk dostal na háček udice, aby ji ‚zasekl‘ a ‚vyvedl‘ z vody, tu bezvládnou na konci udice, tu třepetající sebou a doslova tleskající rybářovu vítězství!“

V té chvíli zaburácela bouře pochvaly. Předseda Miklesko mluvil ze srdce celé Dunajské jednotě. Věděl, že nesmí zacházet příliš daleko ve chvále svých kolegů, a proto neváhal, beze strachu, že mu někdo vytkne jisté přehánění, stavět jejich ušlechtilé zaměstnání nad všechna ostatní, vynášet až do nebe horlivě učně rybářské vědy, dokonce i oživit vzpomínku na vznešenou bohyni, která byla protektorkou rybářských her ve starém Římě při rybářských obřadech.

Porozuměli posluchači těmto slovům? Patrně, neboť byla provázena nesmírnou bouří nadšení.

Poté, když si oddechl a vyprázdnil džbáněk pěnivého piva, mluvil dále:

„Nezbývá mi, než se se zadostiučiněním zmínit o stálém rozkvětu naší jednoty, která vzrůstá rok co rok značným počtem nových členů a jež si získala již tak zvučné jméno po celé střední Evropě. O jejích úspěších se nebudu šířit. Znáte je, jste jejich účastníky, a je nemalou ctí, mít podíl na jejích závodech! Tisk německý, český i rumunský nikdy nešetřil nadšenou, a hned podotknu, zaslouženou chválou, a pokládám za svou povinnost pronést přípitek a prosím, abyste připili se mnou novinářům, kteří podporují mezinárodní zájmy Dunajské jednoty!“

Všichni připili s předsedou Mikleskem. Lahve byly vyprázdněny do sklenic a sklenice do hrdel tak hravě, jako se vlévá voda veletoku a jeho přítoků do moře.

Zřejmě by zůstali u toho, kdyby řeč předsedy byla zakončena tímto posledním přípitkem. Ale po něm byly pronášeny nové přípitky, ovšem se stejnou oportunní tendencí.

Předseda se vzpřimil v celé své velikosti mezi tajemníkem a pokladníkem, kteří také stáli. V pravé ruce držel každý z nich číši šampaňského a levou měl položenou na srdce.

„Připijím Dunajské jednotě,“ zvolal pan Miklesko, prohlížeje shromáždění.

Všichni vstali s číšemi pozdviženými do výše úst. Jedni stáli na lavicích, druzí na stolech a všichni odpověděli přesným sborem na přípitek pana Mikleska.

Když byly číše vyprázdněny, provolal předseda zplna hrdla, když si dříve přihnul z nevysychajících lahví, stojících před ním a jeho přisedícími:

„Připijím různým národnostem: Bádeňanům, Württemberčanům, Bavorům, Rakušanům, Uhrům, Srbům, Italům, Multancům, Bulharům, Besarábcům, kteří patří k Dunajské jednotě!“

A Besarábcí, Bulhaři, Multanci, Italové, Srbové, Uhři, Rakušané, Bavoři, Württemberčané a Bádeňané odpověděli jakoby jedněmi ústy, lokajíce obsah svých číší.

Posléze předseda ukončil svou řeč prohlášením, že připíjí na zdraví každého jednotlivého člena jednoty. Protože však těchto členů bylo čtyři sta sedmdesát tři, nezbývalo mu, bohužel, než je všechny pojmout do jediného přípitku.

Jako odpověď na to zahřmělo tisícové hoch!, opakující se tak dlouho, až hlasivky vypovídaly službu.

Tak byl odbyt druhý bod programu, protože první bod byl skončen jídlem a pitím. Třetím bodem mělo být vyhlášení vítězů při závodech.

Každý čekal v pochopitelném napětí, protože, jak jsme již dříve řekli, bylo to stále ještě tajemstvím poroty. Ale nadešla chvíle, kdy se to měli dozvědět.

Předseda pan Miklesko začal číst úřední listinu odměn obou kategorií.

Podle stanov jednoty měly být menší ceny vyhlášeny napřed, což mělo za následek, že čtení odměn bylo sledováno se stále stupňovanou pozorností.

Závodníci odměnění menšími cenami kategorie počtu, jejichž jména byla vyvolávána, předstupovali před pódium. Předseda každého z nich objal a odevzdával jim diplom s větší nebo menší částkou peněz, podle pořadí odměn.

Ryby v sítích byly ty, které každý rybář mohl chytit ve vodách Dunaje: ježdíci, bělice, řízci, cejni, okouni, líni, štiky, jelci a jiné. Tyto menší ceny dostali zejména Italové, Uhři, Bádeňané a Württemberčané.

Druhá cena, za sedmdesát sedm ulovených ryb, byla přiřčena Němci jménem Weber, jehož úspěch byl uvítán upřímným potleskem. Tento Weber byl skutečně velmi dobře znám všem svým kolegům. Častokrát dostal přední odměnu za výkony při předešlých závodech, a vlastně se očekávalo, že ten den dostane první cenu za množství.

Ale nikoliv, v jeho síti bylo pouze sedmdesát sedm ryb, dobře spočítaných a přepočítaných, zatímco jeden z jeho soupeřů, pokud nebyl obratnější, tak zcela jistě šťastnější, naplnil svou síť devadesáti devíti rybami.

Jméno tohoto mistra rybářského umění bylo vyhlášeno za okamžik poté. Byl to Uher Ilia Brusch.

Shromáždění, které bylo velmi překvapeno, se zdrželo potlesku, když slyšelo jméno Uhra, neznámé členům Dunajské jednoty, jejímž příslušníkem byl jen krátkou dobu.

Protože vítěz neuznával za nutné předstoupit a přijmout odměnu sto zlatých, přikročil předseda Miklesko bez prodlení k seznamu vítězů v kategorii váhy. Odměnění byli Rumuni, Slované a Rakušané. Když bylo vyhlášeno jméno toho, který dostal druhou cenu, ozval se tak bouřlivý souhlas, jako když předtím bylo čteno jméno Němce Webera. Pan Svetozar, jeden z přísedících, dostal zaslouženou odměnu za jelce, vážícího kilogram a padesát osm dekagramů, který by jistě unikl méně obratnému a chladnokrevnému rybáři. Byl to jeden z nejskvělejších členů a zároveň z nejhornějších a nejoddanějších jednotě. On již dostal největší počet odměn. Proto byl také pozdraven bouří jednomyslného souhlasu.

Zbývalo jen udělit první cenu této kategorie, a srdce všech mocně bušila v očekávání jména vítěze.

Jaký však byl údiv, vlastně víc než údiv, jaký byl všeobecný úžas, když předseda Miklesko hlasem, jehož chvění nedovedl potlačit, pronesl tato slova:

„První v kategorii váhy za štika vážící sedm kilogramů a sedmdesát dekagramů, Uher Ilia Brusch!“

Ve shromáždění nastalo rázem hrobové ticho. Ruce, které se chystaly k potlesku, klesaly, ústa, která už skoro chtěla provolávat slávu vítězi, zůstala němá. Zvědavost mocně jímala všechny přítomné.

Objeví se Ilia Brusch? Vystoupí, aby přijal z rukou předsedy čestný diplom a s ním dvě stě zlatých?

Najednou to shromážděním zašumělo.

Jeden z přítomných, jenž až do této doby stál opodál, zamířil k pódiu.

Byl to Uher Ilia Brusch.

Soudě podle jeho obličeje, pečlivě oholeného, vyhlížejícího ze spousty hustých, havraních vlasů, nepřekročil Ilia Brusch třicátý rok svého života. Měl spíš vyšší než střední postavu, široká ramena a statné nohy, a zcela jistě byl obdařen nevšední silou. Mohlo skutečně budit údiv, že takový chlapík nacházel zálibu v klidném rybářském zaměstnání, a to do té míry, že dosáhl v tom nesnadném umění mistrovství, o čemž výsledek závodů podával nezvratný důkaz.

Jiná zvláštnost, dost podivná, byla, že Ilia Brusch trpěl nějakou zrakovou chorobou. Jeho oči byly zakryty velikými černými brýlemi tak, že nebylo možné rozeznat jejich barvu. A přece je zrak nejvzácnějším smyslem pro toho, kdo sleduje náruživě každé sebemenší hnutí splávku, a dobré oči jsou nezbytně zapotřebí pro každého, kdo chce překonat mnoho lsti, které ryby používají.

Ale ať žasli nebo ne, nezbývalo jim než spokojit se s výsledkem. Protože nebylo možné podezřívat nestrannost poroty, byl Ilia Brusch nesporně vítězem závodů, a to za tak pozoruhodných podmínek, že nikdo z členů jednoty se nepamatoval, že by je někdy někdo ve své osobě spojil. Shromáždění se tedy pomalu dostávalo ze své upjatosti a celkem hlučný potlesk pozdravil vítěze ve chvíli, kdy přijímal diplom a odměny z rukou předsedy Mikleska.

Když oboje přijal, nesestoupil Ilia Brusch ihned z pódia, ale promluvil několik slov s předsedou, načež se obrátil ke zvědavému shromáždění, žádaje pokynem ruky ticho, jehož okamžitě, jakoby kouzlem, dosáhl.

„Pánové a milí kolegové,“ řekl Ilia Brusch, „prosím vás o dovolení, abych k vám směl promluvit několik slov, se souhlasem pana předsedy.“

Mouchu by bylo slyšet v sále, kde před chvílí bylo tak hlučno. Čeho se asi měla týkat tato řeč, o níž nebyla v programu zmínka?

„Především vám chci poděkovat,“ mluvil Ilia Brusch dál, „za vaše sympatie a za potlesk, jímž jste mne vyznamenali, ale dovoluji si vás ujistit, že si nezakládám víc, než je slušné, na dvojím úspěchu, jehož jsem právě dosáhl. Víím dobře, že by bylo spíš zasloužené, aby ho dosáhl některý ze starších členů Dunajské jednoty, která se honosí tolika zdatnými rybáři, a že zde hrála úlohu spíš příznivá náhoda než moje dovednost.“

Skromnosti, vyznívající z těchto slov, se dostalo náležitého ocenění společnosti, z níž zaznívalo potichu nejedno: „Výborně!“

„Je na mně, abych ospravedlnil tuto příznivou náhodu, a pojal jsem k tomuto účelu plán, o němž se domnívám, že nebude bez zajímavosti pro toto shromáždění vynikajících rybářů.“

Jak dobře víte, milí kolegové, jsou v módě rekordy. Proč bychom nenapodobili šampióny ostatních sportů, zcela jistě méně významných, než je náš, a nepokusili se stanovit rybářský rekord?“

V posluchačstvu se ozývaly tlumené výkřiky. Bylo slyšet: „Aj, aj!“ – „Vida, vida!“ – „Pročpak ne?“ Každý z příslušníků společnosti volil podle své zvláštní povahy slova, jimiž dával výraz svým dojmům.

Potom řečník mluvil dál:

„Když mne tato myšlenka napadla, již jsem ji nepustil a hned jsem také pochopil, za jakých okolností by se měla uskutečnit. Ostatně usnadňovala mi značně řešení tohoto problému skutečnost, že jsem příslušníkem Dunajské jednoty. Jako její člen

mohu žádat jen na Dunaji šťastný výsledek svého podniku. Pojal jsem tedy záměr, plout po naší slavné řece od jejího pramene až k Černému moři a žít se po celou tuto plavbu, dlouhou tři tisíce kilometrů, pouze výtěžkem rybolovu.

Šťěstí, které mi dnes tolik přálo, ještě poněkud zvýšilo, ačkoliv bylo-li to vůbec možné, touhu vykonat tuto cestu, jejíž význam zajisté všichni oceňujete, a proto vám již dnes ohlašuji svůj odjezd, stanovený na desátého srpna, to znamená na příští čtvrtek, a vybízím vás, abyste se se mnou dostavili toho dne právě na místo, kde Dunaj pramení.“

Snáze lze si představit než vylicít nadšení, které vzbudilo toto neočekávané prohlášení. Celých pět minut se ozývala bouře volání hoch! a hromového potlesku.

Ale událost podobného významu se nemohla skončit jen tak. To pochopil pan Miklesko a jednal, jako vždy, jako pravý předseda. Snad poněkud těžkopádně vstal ještě jednou mezi oběma přisedícími.

„Na zdraví kolegy Ilii Brusche!“ zvolal mohutným hlasem, mávaje číší šampaňského.

„Na zdraví kolegy Ilii Brusche!“ odpovídalo shromáždění v bouřlivém souhlasu, načež se ihned rozhostilo hrobové ticho, protože lidé trpí tou politováníhodnou vadou, že nemohou křičet a pít zároveň.

Ale to ticho trvalo jen krátce. Jiskřivé víno dodalo unaveným hrdlům novou sílu, což jim dovolilo pronést ještě nekonečnou řadu přípitků až do chvíle, kdy za všeobecného rozjaření skončily památné rybářské závody, konané v sobotu 5. srpna 1876 Dunajskou jednotou v půvabném městečku Sigmaringen.

II. KAPITOLA

U pramenů Dunaje

Byla to snad nezměrná touha po slávě, která přinutila Iliu Brusche, aby všem kolegům shromážděným v Dostavěničku rybářů ohlásil svůj záměr plout po celém toku Dunaje s udicí v ruce? Pokud již toto bylo cílem jeho snah, mohl se honosit, že ho dosáhl plnou měrou.

Žurnalistika se zmocnila této události, a všechny noviny podunajských zemí bez výjimky věnovaly závodům v Sigmaringen kratší či delší úvahy, ale zajisté byly způsobilé lahodit samolibosti vítěze, jehož jméno nescházelo mnoho, aby se stalo jedním z nejpoblábnějších.

Již druhý den v čísle ze dne 6. srpna *Neue Freie Presse*, které vycházely ve Vídni, přinesly tuto zprávu:

Posledním rybářským závodům Dunajské jednoty v Sigmaringen se včera dostalo přímo velkolepého zakončení, kterého hrdinou byl Uher Ilija Brusche, o němž ještě včera nikdo nic nevěděl, jenž se však přes noc stal téměř slavným.

Copak vykonal Ilija Brusche, že si zasloužil tak nenadálou slávu? zeptáte se snad.

Především se podařilo tomu skvělému muži, že získal obě první ceny závodů, za váhu i za množství, když předstihl všechny soupeře do té míry, že jeho vítězství je něčím neslýchaným v historii těchto závodů. Již to samo o sobě je neobyčejné. Ale ještě více.

Když takto získal skvělé vítězství, každý by se zajisté domníval, že spočine klidně na zasloužených vavřínech. Ale jinak smýšlí ten obdivuhodný Uher, jenž nám chce přichystat ještě větší překvapení.

Jsme-li dobře informováni – a věrohodnost našich pramenů je známá –, oznámil prý Ilia Brusch svým kolegům, že má v úmyslu projet s udicí v ruce po celém Dunaji, od jeho pramenů v Bádenském vévodství až k jeho ústí do Černého moře, tedy urazit vzdálenost asi tři tisíc kilometrů.

Chceme podávat čtenářům zprávy o důležitějších příhodách tohoto zajímavého podniku.

Příští čtvrtek, dne 10. srpna, se má Ilia Brusch vydat na cestu. Proto mu přejme šťastnou cestu, přejme si však také, aby ten strašlivý rybář nevyhledil až do posledního exempláře pokolení vodních tvorů, které obývá vody veliké mezinárodní řeky!

Tak se vyslovily *Neue Freie Presse*. Neméně vřele psal *Peter Lloyd* v Budapešti, a rovněž *Srbské Noviny* v Bělehradě a *Romanul* v Bukurešti, v nichž zprávy o této události vzrostly v sáhodlouhé články.

Tato literatura byla schopná, aby obrátila všeobecnou pozornost na Iliu Brusche, a je-li pravda, že noviny jsou ozvěnou veřejného mínění, mohl tento odvážný muž právem očekávat, že jeho podnik vzbudí zájem, jenž poroste stále s postupem jeho cesty.

Copak se ostatně nesetká v hlavních městech, ve kterých se ocitne na své cestě, s členy Dunajské jednoty, kteří budou

pokládat za povinnost přispět k proslavení kolegy? Nelze pochybovat, že od nich dostane všelijaké přispění a podporu, bude-li to potřebovat.

Novinové zprávy budily již tehdy neobyčejnou pozornost v rybářských kruzích. V jejich očích získával podnik Ilii Brusche nesmírný význam, a množství členů jednoty, kteří přišli do Sigmaringen na závody, se tak zdrželo, aby byli přítomni odjezdu šampióna Dunajské jednoty.

Kdo se nejvíce radoval z toho, že svůj pobyt v Sigmaringen prodloužili, byl hostinský v Dostaveníčku rybářů. Odpoledne 8. srpna, dva dny přede dnem stanoveným vítězem v závodech k začátku neobyčejné cesty, oddávalo se přes třicet hostů veselí ve velkém sále hostince, jehož pokladna při neobyčejných pijáckých schopnostech těchto vzácných hostů se těšila neobyčejným příjmům.

Ale přestože se blížila událost, která tyto zvědavce zdržovala v hlavním hohenzollernském městě, nebyl hrdina dne tématem hovorů večer 8. srpna v Dostaveníčku rybářů. Jiná událost, ještě důležitější pro pobřežní obyvatele veletoku, zabírala všecken hovor a působila všude hotové pobouření.

Vzrušení to nebylo nijak bezdůvodné, a velice závažná fakta je opravňovala plnou měrou.

Již několik měsíců byla bez ustání ohrožována bezpečnost na březích Dunaje lupiči. Byla to již nespočetná řada vyloupených statků, vydrancovaných zámeků a zpusťšených vil, dokonce i vraždy byly páchány, a nejjeden člověk zaplatil životem odvahy, s níž se postavil na obranu svého majetku proti zločincům, které nebylo možné chytit.

Bylo patrné, že taková řada zločinů nebyla dílem několika jednotlivců. Byla to zajisté celá lupičská banda, výborně zorganizovaná a nepochybně velice početná, soudě podle rozsáhlé činnosti.

Zajímavé bylo, že tato banda omezovala svou působnost jen na nejbližší sousedství Dunaje. Na vzdálenost více než dvou kilometrů na jednu i druhou stranu se jí nemohl přičíst s dobrým svědomím ani jediný zločin. Ale dějiště činnosti bylo takto omezeno pouze na říši a břehy rakouské, uherské, srbské a rumunské byly stejně působištěm řádění těchto zlosynů, které nikdo nemohl přistihnout při činu.

Když vykonali zločin, zmizeli pokaždé až do doby příštího zločinu, jenž byl spáchán často ve vzdálenosti několika set kilometrů od předešlého. V době mezi oběma nebyla po nich ani stopa. Zdálo se, jako by se rozplynuli ve vzduchu i s uloupenými předměty, často značného objemu a váhy.

Vlády, kterých se tato věc týkala, se trápily neustálými neúspěchy v pátrání, jejich příčinou byla zajisté především okolnost, že mezi orgány jednotlivých států, jimž bylo uloženo potlačit řádění lupičů, neexistovalo náležité spojení a dorozumění. Došlo k diplomatickému jednání o této záležitosti, které, jak noviny ráno 8. srpna oznamovaly, vedlo ke zřízení mezinárodní policie, rozmístěné po celém toku Dunaje pod velením jediného náčelníka. Zejména nesnadné bylo ustanovení tohoto náčelníka, ale nakonec bylo i v této věci dosaženo shody, a do čela mezinárodní policie byl postaven Károly Dragoch, uherský detektiv, v těch končinách dobře známý. Károly Dragoch byl skutečně výborným policistou, a obtížný úkol, jenž mu byl svěřen, se nemohl dostat do povolanějších rukou. Byl to asi pětáctýřicetiletý muž střední postavy, spíš hubený, a vynikal více duševní než tělesnou silou. Měl však dost síly, aby čelil námahám, jaké jeho stav s sebou přinášel, jako měl dost odvahy čelit každému nebezpečí. Podle jména bydlel v Budapešti, ale zpravidla byl neustále za svým povoláním, zabývá se pátráním v nějaké spletité záležitosti. Znal dokonale všechny řeči jihovýchodních evropských zemí: němčinu i rumunštinu, srbštinu, bulharštinu

a turečtinu, nemluvě o maďarštině, jeho mateřském jazyku, a nedostával se nikdy do rozpaků. Jako starý mládenec se nemusel nikdy obávat, že by mu starosti o rodinu překážely v úplné volnosti.

Jeho jmenování bylo přijato příznivě. Veřejnost je svorně schvalovala. Ve velkém sále Dostaveníčka rybářů byla zpráva o tom přijata zvláště lichotivým způsobem.

„Lépe volba nemohla dopadnout,“ prohlašoval ve chvíli, kdy byly v hostinci rozsvěcovány lampy, pan Svetozar, majitel druhé ceny za váhu při právě ukončených závodech. „Znám Dragocha. To je chlapík!“

„A obratný muž,“ potvrzoval předseda Miklesko.

„Přejme mu,“ zvolal Chorvat, jménem Srb, majitel barvírny v jednom z vídeňských předměstí, „aby se mu podařilo očistit břehy Dunaje. Život je tu opravdu již nesnesitelný!“

„Károly Dragoch na sebe bere těžký úkol,“ mínil Němec Weber, vrtě hlavou. „Uvidíme, jak se do toho dá.“

„Jak se dá?“ zvolal pan Svetozar. „Ten se již do toho dal, to buďte bez starosti!“

„Ovšemže ano!“ potvrzoval pan Miklesko, „Károly Dragoch není z těch, kdo maří čas. Byl-li jmenován před čtyřmi dny, jak tvrdí noviny, je již nejméně tři dny v práci.“

„Kdepak začne?“ zeptal se pan Piscea, Rumun, který byl již svým jménem předurčen za rybáře.*) „Příznávám se, že bych byl ve velkých rozpacích, kdybych byl na jeho místě.“

„Právě proto neudělali velitelem vás, můj milý,“ odpověděl žertovně rybář Srb. „Buďte ujištěn, že Dragoch není vůbec na rozpacích.“

Ovšem, abych vám pověděl, jaký má plán, to nemohu. Možná že se pustil do Bělehradu, možná také, že zůstal v Budapeš-

* Piscis (latinsky) – ryba

ti... A kdoví, neuznal-li za vhodné přijít zrovna sem, do Sigma-
ringen, a není-li v této chvíli mezi námi v Dostaveníčku rybářů.“

Tento nápad vzbudil hlučnou veselost.

„Mezi námi!“ ozval se pan Weber. „To byste tomu dal, Mi-
haile Michaloviči. Copak by dělal zde, kde odnepaměti nebyl
spáchán ani nejmenší zločin?“

„Eh,“ namítl Mihail Michalovič, „mohl by sem přijít jen pro-
to, aby byl pozítří přítomen odjezdu Ilii Brusche. To ho zajisté
zajímá. Ačkoliv ovšem, není-li Ilia Bruscha a Károly Dragoch
jeden a tentýž člověk.“

„Cože, jeden a tentýž člověk!“ volali ze všech stran. „Co tím
míníte?“

„U všech čertů, to by snad bylo trochu mnoho. V kůži vítěze
při rybářských závodech by nikdo nehledal policistu, jenž by
mohl takto prozkoumat tok Dunaje bez nějakého podezření.“

Nad tímto fantastickým nápadem vyvalovali ostatní hosté
oči. Ten Mihail Michalovič! Jenom on měl vždycky takové do-
cela zvláštní nápady!

Ale Mihail Michalovič netrval neodvolatelně na tom, co prá-
vě pronesl.

„Ačkoliv snad...“ řekl opět, používaje obratu, který měl ve
zvyku.

„Ačkoliv snad...“

„Ačkoliv snad Károly Dragoch nemá jiný důvod, aby sem
přišel,“ mluvil Mihail Michalovič dále, uváděje tak bez nějaké-
ho přechodu jinou domněnku, neméně fantastickou.

„Jaký důvod by měl?“

„Dejme tomu, že by ten plán plout po Dunaji s udicí v ruce
se mu zdál podezřelý.“

„Podezřelý?... Proč podezřelý?“

„Proč? Nebyl by to hloupý nápad ničemy, kdyby na sebe
vzal podobu rybáře, a zejména tak skvělého rybáře. Takováto

proslulost má větší cenu než nějaké inkognito. Takový ničema by pak mohl provádět, co by chtěl, jen když by občas vzal do ruky udici, aby od sebe odvrátil veškeré podezření.“

„Ano, ale musel by umět lovit,“ namítl vážně předseda Miklesko, „a to je výsadou poctivých lidí.“

Tato mravní námitka, snad poněkud odvážná, byla provázena bouřlivým potleskem všech těch náruživých rybářů. Mihail Michalovič využil s obdivuhodným taktem všeobecné nadšení.

„Na předsedovo zdraví!“ zvolal, zvedaje sklenici.

„Na předsedovo zdraví!“ opakovali všichni a vyprazdňovali sklenice jediným douškem.

„Na předsedovo zdraví!“ opakoval host, sedící o samotě, který sledoval již chvíli s živým zájmem, co se kolem mluví.

Pan Miklesko byl příjemně dotčen vlídností neznámého a na poděkování pozdvihl sklenici k přípitku směrem k němu. Osamělý host, jenž patrně viděl, že tímto dvorným chováním předsedy nastalo do značné míry sblížení mezi ním a ostatními, se pokládal za oprávněného projevit své dojmy vůči vážené společnosti.

„Skvělá odpověď, skutečně!“ zvolal. „Ano, rybolov je zábavou počestných lidí.“

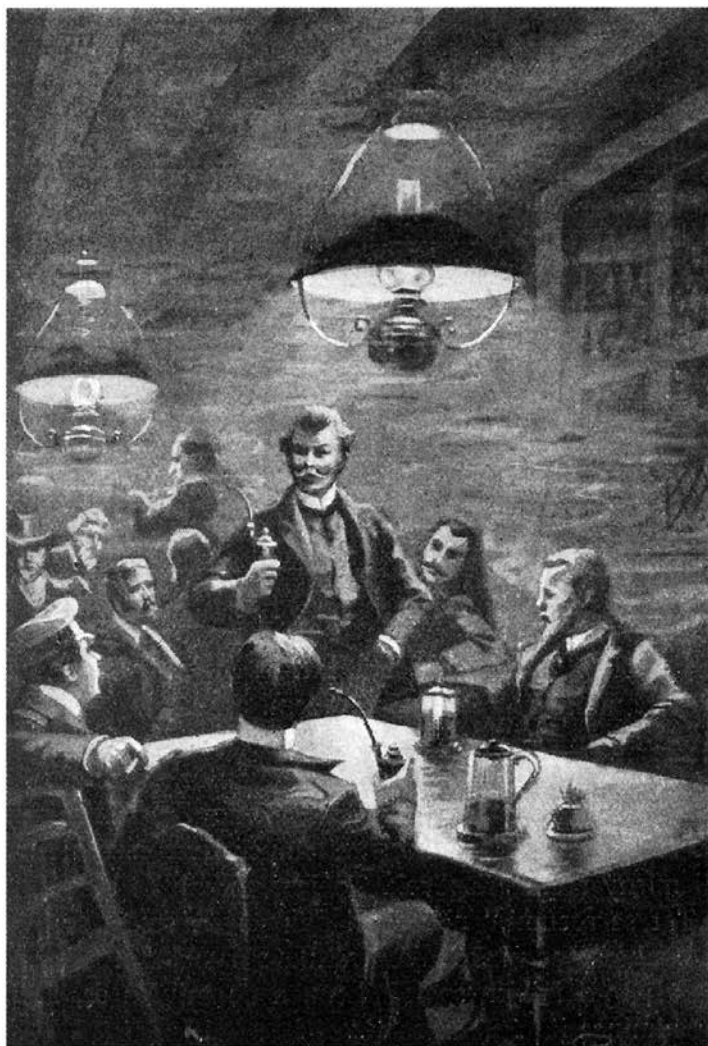
„Máme snad čest mluvit s kolegou?“ zeptal se pan Miklesko a přistoupil k neznámému.

„Oh,“ odpověděl tento skromně, „nanejvýš s milovníkem rybolovu, jenž je nadšený pro rybářské výkony, ale nemá odvalu, aby je napodobil.“

„To je škoda, pane...“

„Jäger.“

„To je škoda, pane Jägere, neboť z toho jsem nucen soudit, že se nám nikdy nedostane cti, počítat vás mezi členy Dunajské jednoty.“

Nad tímto fantastickým nápadem vyvalovali ostatní hosté oči.

„Kdoví?“ odpověděl pan Jäger. „Dost možná že se jednoho dne také odhodlám přiložit ruku k dílu, to znamená k udici, a toho dne budu jistě patřit mezi vás, ovšem, jsem-li způsobilý dodržet podmínky, za nichž je možné stát se členem jednoty.“

„O tom buďte zcela ujistěn,“ ubezpečoval ho rychle pan Miklesko v blahé naději, že se mu podaří získat nového příslušníka. „Tyto podmínky, velice snadno splnitelné, jsou čtyři: První je, platit malý roční příspěvek. To je hlavní podmínka.“

„To je samozřejmé,“ přisvědčil pan Jäger s úsměvem.

„Druhou podmínkou je záliba v rybolovu. Třetí, že nový člen musí být milým společníkem, a domnívám se, že tuto třetí podmínku jste již splnil.“

„Jste velice laskav!“ poděkoval pan Jäger.

„Čtvrtá podmínka je taková, že vaše jméno a adresa budou zapsány do seznamu členů jednoty. Vaše jméno již znám, nyní zbývá již jen vaše adresa...“

„Leipziger Strasse 43 ve Vídni.“

„Budete příslušníkem Dunajské jednoty za dvacet korun ročně.“ Oba se upřímně zasmáli.

„Jiné formality nejsou?“ zeptal se pan Jäger.

„Ne.“

„Ani průkaz totožnosti není zapotřebí?“

„Nu, pane Jägere,“ namítl pan Miklesko, „k lovu ryb na udici!“

„Ovšem,“ uznával pan Jäger. „Ostatně nemělo by to význam. Všichni členové jednoty se mezi sebou zcela jistě znají.“

„Právě naopak,“ opravoval jeho mínění pan Miklesko. „Uvažte jen: Někteří z našich členů bydlí zde, v Sigmaringen, a jiní na březích Černého moře. To nepřispívá k brzkému seznámení.“

„Ovšem.“

„Například – náš obdivuhodný vítěz při posledních závodech...“